

MENS EN MAGIE

21 november 1972

Wanneer wij zeggen magie, dan bedoelen wij daarmee het onredelijke element in de mens, en het onverklaarbare element in zijn omgeving. Daar waar deze twee samentreffen ontstaat in feite een imaginaire wereld waarbij oorzaak en gevolg, daar zij niet erkend worden, beide een miraculeus effect hebben. In de oudheid was de mens magisch ongetwijfeld sterker gericht dan in deze dagen.

Wanneer wij ons realiseren hoe in de oertijd, althans van nu uit gerekend, de mens stond te midden van een wereld vol van ongekende krachten waarbij niets, maar dan ook werkelijk niets, helemaal verklaarbaar was, dan is ook begrijpelijk dat die mens de verklaring zoekt in een personificatie van het onbekende, om op deze wijze daarmee contact op te kunnen nemen, en op deze wijze daarmee als het ware te kunnen spreken en eventueel werken.

Onder de oude vereringen die wij aantreffen is bijvoorbeeld de Heilige Moeder. Er is zelfs een tijd geweest dat nageslacht een kwestie was, die niet in een oorzaak en gevolg verhouding volledig erkend werd. Het is van daaruit ook begrijpelijk dat vele erotische rituelen bestaan hebben in die tijd. Men wist dat deze rituelen een kans op rijkelijk nageslacht boden voor de stam. Op dezelfde wijze zien wij het werk van de sjamaan, de man die met bezweringen, klanken, kronkelingen, probeert om de stemmen van voorouders of onbekende krachten te doen spreken, de mens ook die uitmaakt welke delen van de wereld veilig en welke niet veilig of taboe zijn.

Het is vanuit deze wereld dat ook u bent gekomen, en geslacht na geslacht is de neiging om het onbekende te personifiëren overgebracht. Zeker de Goden van een wat latere tijd zijn symbolen geworden voor werkingen van de natuur, en de mens lacht er misschien een beetje om wanneer het hem goed gaat. Wanneer het hem slecht gaat, dan grijpt hij weer terug naar die Goden, omdat het voor hem het enige middel is om de bovennatuurlijke krachten, de niet begrepen krachten, in werking te stellen.

De magie van de mens is opgebouwd uit een paar eigenlijk heel simpele principes:

- Het eerste is: Alles is beziel, alles heeft een eigen leven, wij moeten met alles in harmonie zijn en wanneer dat niet lukt, dan kan de natuur, en kunnen zelfs voorwerpen, ons vijandig worden.
- De tweede stelling is: Er is een wereld boven ons met machten die onze eigen wereld domineren. Wanneer wij een situatie nabootsen, die wij in de wereld boven ons wensen, zo wordt die daar herhaald en bereiken wij dus een ingrijpen van hogere krachten of Goden in overeenstemming met datgene wat wij doen.
- Een derde vorm van magie, die van wat latere origine is overigens, is: Wanneer ik een entiteit ken - de naam speelt daarbij een belangrijke rol - zo kan ik deze, omdat de naam zijn wezen vertegenwoordigt, bevelen geven. Ik moet de sterkere zijn, maar ik kan die ander richten. Ik kan de ongeziene krachten gebruiken om van mij uit en voor mij te werken.

Deze stellingen hebben in de loop der tijden allerhande, vaak wat fabuleuze uitdrukkingen gekregen.

Een van de meest bekende magische boeken, waar men tot op deze dagen over spreekt bijvoorbeeld is de reeks werken die aan Hermes Thoth werden toegeschreven. De mensen realiseren zich niet dat zelfs in deze dagen, één mens, een dergelijke bibliotheek nooit zou kunnen schrijven. Men realiseert zich niet dat de bijna 14.000 werken die in de loop der tijden aan Thoth zijn toegeschreven, stammen uit zeer verschillende tijdperken en dat de daarin uitgedrukte visie vaak zeer tegenstrijdig is. Maar in deze werken wordt het magisch denken van de Godenwereld steeds duidelijker uitgedrukt. Het heeft als het ware de waarheid die bij een priestergraf is gevonden: Voorwaar ik zeg u, zoals het boven is is het beneden, zoals het beneden is is het boven. Het is een heel vrije vertaling, maar het is voldoende om aan te duiden wat ik bedoel.

Er wordt steeds meer een gelijkvormigheid geboren in het denken van de mens, tussen de onbekende bovenwereld en zijn eigen wereld. Steeds meer ook gaat hij denken aan het leven in die andere wereld.

Wanneer wij de dodenboeken en de commentaren daarop nagaan, en dan kunnen wij nog kiezen uit de Tibetaanse of de Egyptische - er bestaat ook nog een Peruaanse, maar die is niet bekend geloof ik, of niet vertaald - dan komen wij tot de conclusie dat de mens daar ingaat in een wereld die, op enkele details na, beantwoordt aan de wereld die hij verlaat. De mens neemt van de wereld dingen mee om ze te gebruiken in de andere wereld, hij gelooft in de mogelijkheid stoffelijke waarden als het ware te transmuteren naar die andere wereld, naar het hiernamaals. En naarmate voor de mens het leven belangrijker wordt, wordt ook de dood belangrijker. Het is bijvoorbeeld opvallend dat in Egypte de cultus van de dood en de doden het hoogtepunt bereikt, op het ogenblik dat de beide rijken al een zeer hoge ontwikkeling hebben, en dat daar hogere standen aanwezig zijn die, zeker in de termen van die tijd, toch wel een heel prettig leven hebben. Het is eveneens opvallend dat, op het ogenblik dat er strijd is of geweld, godendiensten en inwijdingsdiensten opgang doen.

De Romeinen trekken uit over de wereld, zij brengen niet alleen hun eigen Goden mee, dat zou nog begrijpelijk zijn, maar juist in het leger blijkt dus zeer sterk een bepaalde inwijdingsdienst te bestaan. Een inwijdingsdienst die overigens blijkt uit te gaan van de vier elementen. Er zijn namelijk meer vormen van inwijding bekend, dit is er maar één van.

Zien wij naar de inwijdingen, zoals die bijvoorbeeld in Griekenland bestonden, dan vinden wij ook daar elementen van inwijdingen, in een crypte vaak, ondermeer in de beroemde tempel van de zeegod. Daarnaast vinden wij ook natuur inwijdingen, die in feite neerkomen op een mogelijkheid voor de mens om zichzelf te ontladen, zijn spanningen van de samenleving weg te laten vloeien, en daarvoor in de plaats te komen tot een harmonie met de Goden en hoger weten, en daarmee, want dat mogen wij niet vergeten, een hogere bekwaamheid. Het gaat de mens ergens altijd weer om die bekwaamheid, maar op het ogenblik dat die bekwaamheid normaal is geworden, houdt hij de leer bij en hij tracht daaraan een nieuwe inhoud te verbinden.

Een typerend voorbeeld is de chemie. Wanneer wij de chemie ontmoeten, en laten wij dan Egypte ook maar weer nemen - alhoewel wij met evenveel recht geloof ik naar Ninevé of Babylon kunnen gaan - dan ontdekken wij dat deze eerste magie hoofdzakelijk een kwestie is van kleurstoffen mengen, van schoonheidsmiddelen vervaardigen, en daarnaast dus ook een poging om het uiterlijk der dingen te veranderen. Het maken van schijngoud is een recept dat, wanneer wij de bronnen mogen geloven, stamt uit ongeveer 900 à 1.000 voor Christus. Die kennis is dan mystiek, zij gaat gepaard met toverspreuken, zodat de mens niet weet wat voor werkingen hij tot stand brengt. Wanneer hij wat meer gaat leren en de samenhangen beter inziet, dan komen wij dus tot de werken van de Arabieren, en de tijd van de Kalifaten, er werden werken geschreven, waaronder standaardwerken van honderd delen zelfs, die de chemie behandelen.

De naam daarvan is overgeleverd want het grootste standaard werk heet Elchemaya, wat later Alchemie is geworden. Maar nu is de chemie zoals zij bestaat, en zoals zij erkend is dus, niet interessant meer.

De mens gaat dus verder op basis daarvan, hij houdt een bepaalde filosofie bij en komt tot het experiment. Het experiment van de alchemisten bijvoorbeeld voerde tot heel veel eigenaardige ontwikkelingen. U hebt daar niet alleen het buskruit aan te danken en het koken "au bain Marie" - een uitvinding van Marie de Jodin, een vrouw van waarschijnlijk Griekse origine, levend rond ongeveer vierhonderd na Christus - maar wij hebben daaraan ook te danken, de zuivering van vele elementen, het gebruik van Borax, en aan de andere kant, bijvoorbeeld ook arsenicum is een van de uitvindingen die ook uit de alchemistenkeuken stamt.

Deze mensen werken dus toe naar iets, naar een beheersing. Ik geloof dat je overal, waar een magisch element een rol speelt, moet stellen dat de mens hier in feite werkt aan een erkenning van het onbekende. Maar gelijktijdig heeft hij een enorme behoefte om dat bekende te verwaarlozen. De wereld die er is ligt achter hem, hij neemt die aan als normaal, hij kan daarin zijn meerwaardigheid, zijn belangrijkheid, zijn grootheid niet tot uiting brengen, en zo probeert hij dus steeds weer het onbereikbare waar te maken.

U zult zeggen, dat gebeurt vandaag en dat noemt men geen magie, ik weet het. In deze tijd noemt men het wetenschappelijke filosofie, daar men uitgaat van bewezen feiten, en op grond van die feiten veronderstellingen baseert, die dan weer de mogelijkheid inhouden om experimenten te doen en, wanneer je geluk hebt, te bewijzen wat je hebt gepostuleerd.

Maar de mens van vandaag gelooft ook in het onbekende. Hij staat in een wereld waarin hij zichzelf niet thuis voelt. En dat blijkt voor de relatie mens-magie zéér belangrijk te zijn. Een mens die leeft in een milieu waarin hij helemaal thuis is, waarin hij redelijke kennis heeft van zichzelf en van zijn omgeving, doet in verhouding weinig aan magie en zal ten hoogste er een religie op na houden. Maar op het ogenblik dat de mens dus geconfronteerd wordt met een wereld die wisselvallig is, waarin hij, ondanks alle schijn van zekerheid misschien, zelf niet meer weet waar hij naartoe moet gaan, dan grijpt hij weer naar het magisch denken en naar het magisch experiment.

Dit is het eerste en misschien wel het inleidend deel van mijn betoog. Mag ik u vragen of u het daarmee in grote lijnen eens kunt zijn?

Dan ga ik over naar het tweede punt.

Indien wij nu eens de stoutmoedigheid hebben van een Einstein bijvoorbeeld, en zeggen dat tijd een dimensie is, dan is de mens een méér dimensionaal wezen dan hij veronderstelt, hij leeft in één dimensie meer dan die welke hij kan zien. Dit is een onbekende wereld die ergens toch volkomen reëel moet zijn. Ga daarvan uit en dan wordt duidelijk waarom de mens zo enorm veel belangstelling heeft voor de toekomst, waarom de mens op bepaalde ogenblikken van zijn leven met zo'n grote intensiteit terug grijpt naar zijn eigen verleden. Het is ook weer een poging om je te oriënteren op het onbekende. En wanneer wij de mensen dan zien, die verslaafd zijn aan astrologie - vooral aan de slechtere soort, er is nog een goede soort ook - dan lijken die mensen misschien dwazen, maar in feite zoeken zij houvast te krijgen in een onbekend deel van hun bestaan.

Die mens, wanneer hij vierdimensionaal zou bestaan, moet meer eigenschappen bezitten. Hij moet eigenschappen bezitten die driedimensionaal niet onmiddellijk merkbaar zijn. Indien wij nog verder gaan, u weet er zijn heel veel dimensies al gepostuleerd buiten de drie bekende, dan moeten wij zelfs aannemen dat die mens een totaal ander bestaan heeft, naast het door hem gekende. Indien dit mogelijk is dan wordt ook begrijpelijk hoe bijvoorbeeld een theosoof en mysticus, Leadbeater, een reis gaat maken naar de kern van een atoom. Wij denken dan dat hij origineel is, het blijkt echter dat een vroeg Chinese dichter iets dergelijks heeft gedaan, want hij droomt dat hij in een stofje komt temidden van zonnen, werelden, en hij beschrijft daar iets wat, met enige aandacht voor zijn dichtelijke uitdrukking, zou kunnen lijken op een waterstofatoom als de kern van zijn belevingen.

Overigens, later wordt dat herhaald op een andere manier in het Chinese sprookje over de mierenwereld.

Maar dit is niet hetgeen waar ik u op wil wijzen. Wel op dit, de mens heeft mogelijkheden tot herkennen die hij niet redelijk kan onderbrengen. Er zijn voortdurend belevingen in je, flitsen in je, die niet in een rationeel verband onder te brengen zijn, en die niet zonder meer uit emotionele en materiële oorzaken te verklaren zijn. Het is gemakkelijk om, zoals sommige mensen doen, dan aan te nemen dat je leven voor je geleefd wordt, en dat je eigenlijk geen enkele mogelijkheid hebt om je daaraan te onttrekken.

Maar aan de andere kant zijn er zoveel dingen die ertegen pleiten, dat deze uitleg mijns inziens eerder een uitvlucht is. De mens heeft weldegelijk een bepaalde vrijheid van wil, en wat meer is hij kan, door het opvangen van elementen bijvoorbeeld van de toekomst, zijn eigen gedrag wijzigen en daarmee, ten aanzien van het visioen, de toekomst wijzigen.

Nu kan men zeggen, die toekomst is niet reëel gewijzigd. Dan stel ik daar tegenover, de gedroomde toekomst omvatte mogelijkheden die weldegelijk in overeenstemming waren met de feitelijke positie van de persoon. Wij komen dan dus terecht op het terrein van de para-psychologie zoals u zult begrijpen, het terrein van de onbewuste voorkennis of voorwetenschap van de mens. Niet iedereen bezit ze misschien in gelijke mate, bijna iedereen heeft er in zijn leven wel enige ervaring mee.

De mens die hiermee werkt, werkt magisch. Laten wij dat goed begrijpen. Hij werkt met verhoudingen van oorzaak en gevolg, waar hij geen relatie tussen kan leggen, hij kan niet zeggen waarom. Hij kan ten hoogste zeggen dat het verschijnsel optreedt. En dan blijken soms heel eigenaardige dingen voor te komen.

Een typisch verschijnsel bijvoorbeeld, in de laatste reeks van onderzoeken bij telepatische proeven in de Sovjetunie - waar men zich, op dit moment althans, nogal bezig houdt met de zogenaamde paranormale aspecten - waar bleek dat iemand, die zéér toevallig onder een statische lading was komen te staan en dat zelf niet wist, zijn proef afwerkend, niet alleen de proefpersoon nummer twee -

contactpersoon - bereikte, maar daarnaast bij vele technici van dat onderzoekinstituut - of laboratorium dus - eveneens ongewone beeldontvangst verwekte. Kennelijk was er een samenhang tussen statische lading en gedachteprojectie in dit geval. Maar wanneer wij dat nu eens aannemen als een feit, het is nog niet bewezen, men moet die proef nog vele malen herhalen voor dat het definitief vaststaat, maar laten wij dat eens aannemen, dan zouden wij dus ook moeten stellen dat, wanneer de luchtelektriciteit rond de mens zeer hoog is en hij dus zelf ook de neiging heeft om een statische lading op te nemen - of wanneer hij kleding draagt waardoor zijn eigen statische lading vergroot wordt, eveneens een mogelijkheid, zeker in deze tijd - dat hij dan dus tot grotere telepatische prestaties in staat zou zijn. Maar nu vraag ik u, wanneer nu een oud magisch boek een kleed van zuivere zijde voorschrijft voor een magiër, witte zijde overigens, terwijl hem bovendien wordt opgelegd om zich volledig te reinigen, en dan nog te vasten ook, en dat dan een grote reeks bewegingen worden ingeschakeld in het magisch ritueel, of wij hier niet te maken hebben met een vergelijkbaar iets? Zijde tegen de menselijke huid kan, zéker bij wrijving, statische lading veroorzaken. Het ritueel dat beschreven wordt duurt tamelijk lang, ongeveer drie uur, omvat dus naast een hele reeks gebeden en eenvoudige handelingen op de duur een soort schermpartij, waarbij zowel gebruik wordt gemaakt van geestenzwaard als van geestendolk, waarna dus met enorm elan een bepaalde bezwering wordt uitgeroepen. En men zegt daarbij dat het erg belangrijk is dat men alle aanwijzingen opvolgt, en dat daar resultaten mee te behalen zijn.

De mens van tegenwoordig zal daarom waarschijnlijk glimlachen. Maar wanneer die mens inderdaad die lading heeft, wanneer zijn totale concentratie op één punt inderdaad een uitzending van gedachten of andere krachten ten gevolge kan hebben, dan zouden wij ook moeten aannemen dat hun werkzaamheid zonder meer verklaarbaar is. Er is een samenhang aan te tonen, ook al weet men niet precies hoe het werkt. Ik dacht dat je daar een punt hebt dat zeker de aandacht waard is. Veel van datgene dat wij in de oud-magische boeken vinden is in feite ontdaan van bijkomstigheden en reeksen acties, die in het kader van nu bestaande proefnemingen - ik denk aan de kaartprojectie van Rijn (?) - dus eveneens niet voorkomen. Wij zien dat in bepaalde oud Indische praktijken, waarbij de mens zich door het beschouwen van een bepaald kleurbeeld aan de werkelijkheid tracht te onttrekken - een magisch pogen volgens mij - en contact hoopt te krijgen met een andere wereld, hij eigenlijk iets doet wat wij bij hypnosepraktijken bijvoorbeeld zien. Het is een vorm van zelfhypnose. Al deze dingen bij elkaar doen mij veronderstellen dat datgene wat men magie noemt niet alleen maar een wetenschap is, maar dat er een sterke relatie bestaat tussen de wetenschappen en de magie, waarbij de magie echter in vele gevallen uitgaat van nog niet, of niet voldoende, erkende principes.

Dit was het tweede gedeelte. Ik hoopte u duidelijk te maken dat magie niet zonder meer belachelijk is, dat zij ergens een achtergrond kan bezitten. En nu zou ik de mens graag willen beschouwen in het magische werk dat, naar ik meen, toch ook erg belangrijk is.

Indien een mens, met het geheel van zijn krachten en volledige inzet van zijn persoonlijkheid, zich richt op het verwezenlijken van een bepaald doel, dan zal hij dit doel gemakkelijker verwezenlijken wanneer hij in zijn bestreving zelf harmonisch is. Je ziet twee dingen naast elkaar. Een mens is niet harmonisch, hij is in zichzelf verward, gespleten, schizofreen misschien, en hij probeert magisch iets te bereiken, of hij probeert door enorme krachtinspanning en concentratie iets te bereiken, dan zien wij dat hij zichzelf tot mislukking doemt, dan valt alles tegen, dan gaat niets helemaal goed, dan begrijpt niemand hem. Daar tegenover zien wij de mens, die met diezelfde inzet en concentratie, maar niet tegen zichzelf verdeeld, naar een doel streeft en die dat verwezenlijkt, eigenlijk tegen alle waarschijnlijkheid in.

De mens van heden zal, ondanks zijn vorming, en ondanks het feit dat hij vaak een zeer beperkt geloof heeft, in staat zijn om dingen te bereiken die niet in een normale toevalsrekening waarschijnlijk zijn. Die afwijking kan misschien een paar procent positief zijn bij de één, zij kan tientallen procent positief zijn bij de ander, maar zij komt voor en zij is, onder zekere condities, zelfs aantoonbaar.

Dan vraag ik mij af waarom de mens niet probeert om die geestelijke krachten beter te gebruiken.

Ik meen dat je in deze maatschappij geconfronteerd wordt met twee tegenstrijdige mensen:

- De ene mens heeft de neiging alles te verbaliseren, alles in woorden vast te leggen, de formule, het voorschrift, de vastgelegde theorie, zijn dermate belangrijk geworden dat men zich daar als

het ware weerloos aan overgeeft, zonder misschien te beseffen dat zij eveneens een beperking van de eigen mogelijkheden betekenen.

- De andere mens verwerpt het geheel van het vastgelegde zonder meer, hij wil misschien een alternatief, om een tegenwoordig nogal eens gehoorde term te gebruiken. Hij wil een wereld waarin deze in woorden vastgelegde zaken in feite niet meer gelden, en dat daarvoor in de plaats dingen komen die hij emotioneel aanvoelt, en die hij veelal niet eens, of ten hoogste zéér eenzijdig, tot uiting kan brengen.

Wanneer de mens nu eens zou leren om zijn doel te kiezen uit het bestaande, dit te isoleren uit het geheel van in woorden vastgelegde theorieën, en zich daar met alle geweld op te werpen als het ware, op te concentreren, dan geloof ik dat hij hierdoor de mogelijkheid zou hebben nieuwe samenhangen te vinden, die in het begin alleen vanuit hemzelf bestaan, maar die later naar ik meen, méér geconcretiseerd kunnen worden.

De voorbeelden van beheersing van het lichaam door suggestie zijn meerdere malen besproken, zodat wij rustig kunnen stellen: Een mens die, onder welke omstandigheden dan ook, een sterke suggestie ondergaat ten aanzien van de functie van zijn lichaam, zal deze suggestie vaak omzetten in een lichamelijke werkelijkheid en zelfs, wanneer hij daarin niet slaagt, zal veelal een verandering in de functie van zijn lichamelijkeheid te constateren zijn.

Een bekend voorbeeld van medicatie, een patiënt reageert niet gunstig op een bepaalde therapie, een bepaalde medicatie. Hij komt onder de invloed van een suggestor, die overigens medisch absoluut niet bekwaam hoeft te zijn. Plotseling blijkt de reactie veranderd te zijn, de therapie slaat aan, soms in delen, soms in het geheel, de medicatie die praktisch geen effect had blijkt plotseling wel effect te hebben door omstelling van het denken.

Als deze omstelling aanvaardbaar is voor u, dan zult u daar aan toe moeten voegen, dat een dergelijke omstelling ook kan gebeuren zonder dat daarbij een reactie op medicijnen, op een therapie bijvoorbeeld, noodzakelijk is. Dan moeten wij nog verder gaan en stellen dat deze suggestie dus een verandering in het geheel van die mens teweeg kan brengen.

Er is een aardig experiment gedaan de laatste tijd. U weet dat er bij sportlieden nogal erg tegen doping wordt geageerd en dat er wordt gecontroleerd.

Door een toeval hoorde ik van een collega dat men aan bepaalde sportlieden, met de suggestie dat het een doping was, een kracht, een energie gevende doping, een mengseltje verstrekke van wat suiker, wat meel en ik meen een beetje bitterzout. Het juiste recept kan ik niet geven, maar het was in elk geval niet erg werkzaam. Het resultaat was dat deze mensen zich praktisch "high" voelden, dus verheven boven hun normale vermogens en werkelijkheid. Het bleek dat zij de onzorgvuldigheid vertoonden, die vaak met het gebruik van bijvoorbeeld amfetamine gepaard gaat, en dat zij daarnaast ook veel grotere en langduriger prestaties wisten op te brengen. Typerend was in dit geval verder dat zij ook de uitputting, die normaal na zo'n doping te constateren is, vertoonden. Toen werd hen een dergelijk middel gegeven met een andere kleurstof, en de suggestie dat zij hier geen effect van zouden ervaren na de wedstrijd, en wederom werd hetzelfde effect geconstateerd. Nu echter waren zij vol energie en kwamen zij onmiddellijk na de wedstrijd tot een zeer prettig normaal gedragspatroon terug. Ook slaapmoeilijkheden, die de eerste keer bij sommigen waren opgetreden, bleven uit.

Wanneer je nu zo'n experiment beziet dan zeg je, hier werkt die suggestie wel enorm ver in. Maar wat is die suggestie? Die suggestie is de naam die wij gebruiken voor iets dat de magiër vroeger de beïnvloeding door een entiteit of een geest noemde. Dat is het veranderen van de energieverhouding in een mens, op welke wijze dan ook. En wanneer dit mogelijk is, dan moet het mogelijk zijn om krachten die die mens normalerwijze slechts zeer gering of in beperkte mate bezit, op deze wijze te stimuleren.

Het denkbeeld dat zelsuggestie grote werkingen heeft kun je in de meeste gevallen wel vergeten, het zijn alleen mensen die zichzelf geloven, en die zijn er tegenwoordig niet veel meer.

Maar Emille Coué ging dus uit van het standpunt, wanneer je iemand voortdurend een denkbeeld voorhoudt, dan zal hij dit op de duur waarmaken. Het systeem is overgegaan naar de reclamewereld. De mens reageert er inderdaad op, het is bewezen bij een onderzoek in de Verenigde Staten, dat suggesties ten aanzien van smaak van een bepaald product overkwamen, zodat een zelfde product, onder twee verschillende verpakkingen verkocht, verschillende smaakreacties opwekte. Een eigenaardig verschijnsel.

En nu kom ik even terug op wat ik zei over meer dimensies. Wanneer er méér dimensies zijn, en de mens in die dimensies bestaat, hoe beperkt dan ook, dan moet hij over de vermogens beschikken om de werkingen van die dimensies te constateren, zeker wanneer hij daar een voortdurend contact mee heeft. Wanneer hij deze mogelijkheden niet of weinig gebruikt, dan zal hij - evenals spieren - een vorm van atrofie gaan vertonen, er is geen reactie meer.

Wanneer zij dit oefenen, dan krijgen zij wel het vermogen om uit die andere dimensies waar te nemen. En zij hebben geen referentiewaarden in de termen van hun eigen wereld. Dan zou je de referentiewaarden kunnen scheppen, zuiver fantastisch, en op grond daarvan kunnen zeggen, nu heb je een verklaring voor wat je doet, en daardoor wordt wat je doet aanvaardbaar voor jezelf, en kun je die resultaten niet alleen maar ondergaan, maar je kunt er mee werken.

Zodra een mens daar een formule voor heeft, of die klopt of niet, kan hij er mee werken.

Zolang als hij alleen maar experimenteert, zonder samenhangen te zien, dan heeft hij soms resultaat, maar het gaat steeds weer verloren.

Ik geloof dat de magie dat tot stand heeft gebracht in het verleden, en ik geloof dat ook daarom de magie, in deze tijd, een ontwikkeling tegemoet gaat. Laten wij niet vergeten dat er een tijd is geweest van het zuivere fysiek onderzoek, het natuurwetenschappelijk onderzoek, waarbij je door de aard der proeven, met beperkte middelen als eenling kon zoeken en werken. Dat is in deze tijd niet meer mogelijk. Je hebt een te uitvoerige apparatuur nodig, je hebt ruimte en grondstoffen nodig, je kunt dat zelf niet meer doen. Maar de mens die ééns tot dat onderzoek werd geprikkeld, wordt toch geprikkeld tot andere onderzoekingen. Deze mens grijpt naar geestelijke theorieën en experimenten, die hij al dan niet van een naam voorziet, maar die hem in feite invoeren in de wereld die men magie noemt.

Het magisch element is voor de mens onmisbaar. Ik wil niemand beledigen en niets zeggen over de feitelijke kwaliteiten, maar het is toch zeer eigenaardig dat het vervangen van de waarde in een voorwerp in de oude magie een grote rol heeft gespeeld. Men wist bijvoorbeeld de ziel van iemand, of een demon, te vangen in een kruik, of in een bepaald kleizegel, men wist geesten te bezweren opdat zij gebruiksvoorwerpen zouden bewonen en daarmee waren zij eigenlijk getransfigureerd. Zij waren nog wel zichzelf, maar zij hadden een totaal andere functie en werking gekregen.

Wanneer ik denk aan de communie in de katholieke kerk, dan valt mij op dat datzelfde principe hier nog wordt gebruikt. Ook hier dezelfde elementen, ritueel, aanroeping en een verandering van een substantie van inhoud en kracht, en die uiterlijk zichzelf gelijk blijft. Nu wil ik helemaal niet zeggen dat men in de oudheid altijd werkelijke demonen gevangen heeft genomen, en ik wil helemaal niet beweren dat ik een bepaalde leerstelling aanhang ten aanzien van een gewijde hostie bijvoorbeeld, maar ik weet wel dat een hostie, die op deze wijze behandeld is, bij diegene die eraan gelooft - want dat is erg belangrijk, het is dus een geloofsrelatie - bijzondere werkingen teweeg kan brengen, soms van emotionele of geestelijke aard, maar in bepaalde gevallen ook zuiver lichamelijke reacties. Ik stel, wanneer dat zo ver is overgeleverd, dan moet dat ergens ingeroest, ingeënt zijn in de mentaliteit van de mens. De mens kan het bovennatuurlijke verwerpen, maar hij kan zich niet ontdoen van de hunkering daarnaar, hij kan zich niet ontdoen van de poging om er toch contact mee te krijgen, om er toch mee te werken.

Dat voert mij dan tot enkele conclusies:

1. Het feit dat het magisch aspect in het leven voor bijna elke mens een rol speelt, zo niet voor allen, impliceert volgens mij dat het krachten en waarden zijn die de mens in zich ontwikkelen kan en kan gebruiken.
2. Ik stel dat de tijd inderdaad te beschouwen is als een dimensie en de loop der jaren vergeleken kan worden met een soort weg die men gaat. Een weg blijft altijd aanwezig, ook wanneer degene die hem gaat zich op een bepaald punt daarvan bevindt. Wie overzicht kan krijgen, kan de hele weg overzien. Wat meer is, hij kan zowel uit het verleden iets putten als naar de toekomst iets overbrengen. Ik ben ervan overtuigd dat voor de mens deze mogelijkheid inderdaad aanwezig is en dat zij, ofschoon hoofdzakelijk menaal, in deze periode op de duur zelfs meer materiële mogelijkheden met zich gaat brengen.
3. Ik ben ervan overtuigd dat de krachten die in de mens schuilen en die reeds nu, zij het beperkt, door een juist richten en concentreren daarvan bruikbaar blijken voor het veroorzaken van

effecten in de wereld van de mens, in steeds grotere mate gebruikt zullen worden en zelfs zullen moeten worden, mede als gevolg van de sociale ontwikkelingen, zelfs en daardoor voor die mens een gebied zullen openen van werkingen en invloeden van niet stoffelijke aard, die op de duur in zijn levend denkpatroon geïntegreerd worden en als zodanig ophouden magie te zijn en worden tot weten.

4. Ten laatste ben ik ervan overtuigd dat veel van hetgeen in uw maatschappij op dit ogenblik gebeurt een vorm van magie is, het scheppen van een illusie in de hoop dat zij waar zal worden. Denkt u maar aan de leuze om een crisis te verdrijven, "Keep smiling", alsof uw glimlach de crisis zou verdrijven. Neen, maar zij kan wel de angst daarvoor verdrijven en daardoor een juistere en minder paniekachtige reactie op de omstandigheden mogelijk maken, een vorm van magie zou ik zeggen.

Ik meen dat de mens deze dingen, dit gebruik van allerhande in feite zinloze symbolen en symbolische handelingen moet zien voor wat zij zijn, een vorm van magie. Het vaandel bij een regiment en het eerbetoon daaraan is voor mij een vorm van magie, een poging van de krachten die in het verleden aanwezig waren als het ware over te dragen aan het heden, een poging om een soort transsubstantiatie tot stand te brengen.

Wanneer wij de mens zien met zijn eedformules, met zijn beloften en geloften, dan weten wij dat die woorden op zich ledig zijn. Gelijktijdig ontstaat daardoor toch een psychische dwang. Ik geloof dat het hanteren van dergelijke dingen, zonder daarbij uit te gaan van de psychische reactie die zij veroorzaken, inderdaad ook een vorm van magie is. Ik meen zelfs dat het grootste gedeelte van uw regeringen in feite als een vorm van magie kan worden beschreven. Ik zie het verschil niet in tussen de dans van de tovenaars of sjamaan en de eigenaardige convulsies die bijvoorbeeld in de Verenigde Staten de contestantanten - voor de plaats van president - hebben uitgevoerd.

Ik zie daar dezelfde plechtigheden, dezelfde rituelen, dezelfde zinloosheid die toch tot zin moet voeren. Juist de erkenning van dit onredelijk magisch element, in een groot gedeelte van uw huidige maatschappij, zou kunnen voeren, volgens mij, tot een reëlere benadering van de nu bestaande mogelijkheden en omstandigheden. Het zou de erkenning van de waarde van de mens eveneens bevorderen. Ik meen dat juist door het hechten aan de woorden en niet aan de werkelijkheden, men de waarde, de betekenis van de mens enerzijds is gaan overschatten, terwijl men anderzijds absoluut geen rekening houdt met zijn eigen wezen, de menselijkheid die grotendeels onredelijk is. Ik meen dat het begrip voor de magische structuren van de maatschappij ook een eenvoudiger en juistere oordeel mogelijk maakt dan aanzien van de mens en een menselijker benadering van de mens, dat lijkt mij ook belangrijk.

Ten allerlaatste: Wij horen voortdurend idealen en plannen verkondigen, waarvan de verkondigers, met enig nadenken, weten dat zij zeker op de wijze dat zij ze verkondigen niet te verwezenlijken zijn. Hun verkondiging wordt echter intenser, naarmate zij de onmogelijkheid daarvan meer aanvoelen en zij zich daaraan sterker over geven. Hier krijgen wij het als het ware uitzenden van geesten, het uitzenden van beelden die niet reëel zijn, in de hoop daarmee reële resultaten te behalen. Zou men zich realiseren wat men doet dan zou men dit, mijns inziens, bewust en meer gericht kunnen doen. Ook dat zou zeker voor uw maatschappij een grote vooruitgang zijn.

Nu is er een hiernamaals. Dit is niet, zoals de mensen denken, een superwereld, een menselijke wereld. Het is een andere bestaanstoestand, waarin uiteraard der zaak wat andere kwaliteiten optreden, maar waarbij de persoonlijkheid weinig verandering ondergaat. Rekening houdende hiermee, zoals ik dat ervaren heb, zou ik willen stellen dat de verschillen tussen de werelden van de geest en die van de mensen, zeker niet zo groot zijn als men veronderstelt. Dat de grenzen die het menselijk denken trekt tussen leven en dood in feite niet zo intens en gesloten zijn als zij lijken. Ik meen dat die grenzen grotendeels voortkomen uit ons denken en onze benadering van elkaar. Dat is niet alleen een fout van de mensheid, het is zeker ook een fout die bij de geest is. Ook wij denken nog verkeerd. Ons beeld van wereld en mogelijkheden is verkeerd. Maar er is in ieder geval een vorm van voortbestaan. De mens die een voortbestaan aanvaardt, moet ook aanvaarden dat hijzelf door een wijziging van situatie niet zonder meer verandert. De mens die vandaag aan de dag beter begrip heeft voor wat hij noemt de magische aspecten, zal zeker ook na zijn dood gemakkelijker de andere regels en wetten van een totaal andere bestaansvorm, waarin hij zich dan bevindt, kunnen accepteren. De magie lijkt mij in vele

gevallen dicht te komen aan de wezenlijkheden van een bestaan in de geest, verkeerd vertaald, verwrongen gespiegeld misschien, vol van van bijgelovigheden, maar toch een benadering.

Ik geloof ook dat je, op basis hiervan moet zeggen: De mogelijkheid van contact tussen de wereld van de geest en de wereld van de mensen is aanwezig, en een juistere wisselwerking tussen deze beide zou kunnen voeren tot veel grootsere resultaten.

Hiermede heb ik mijn onderwerp beëindigd, maar het staat u vrij om in te gaan hierop, indien u dit wenst.

Vraag: Wanneer kan men een goed magisch gebruik hebben en wanneer een slecht?

Antwoord: Mag ik een zeer eenvoudige vergelijking geven? Wanneer u een auto hebt, is dat een auto. Als het een goede is, dan kun je hem gebruiken op een levensgevaarlijke wijze, andermans leven er zelfs mee vernietigen als met een wapen. Je kunt datzelfde voertuig ook gebruiken om anderen snel en afdoende ter plaatse te brengen, wanneer zij ergens heen moeten. Zo is het met magie ook, de kracht is dezelfde. Of om het iets vromer te formuleren: De basis van de magie is dat onbekende, dat wij Goddelijke kracht noemen, echter gericht door de mens. Is het te zijnen behoeve en ten nadele van anderen gericht, dan spreken wij van een verkeerd gebruik, of zwarte magie. Is dit gericht ten voordele van anderen, onder conditie van harmonie, dus niet verstorend in het geheel, dan is zij goed of wit.

Het gebruik van magische krachten wordt dus niet gelimiteerd doordat zij voor sommige dingen wél en andere niet gebruikt kunnen worden, maar u wordt wel gelimiteerd door uw eigen besef van "goed" en "kwaad" en door het feit dat u anderen met deze krachten niet mag schaden. Wanneer u daarmee rekening houdt dan heeft u de oplossing.

Vraag: Kunt u het woord "wisselwerking" nader omschrijven alstublieft?

Antwoord: Laten wij het heel eenvoudig zeggen. Wanneer een wagon met een betrekkelijk grote snelheid tegen een andere aanbotst, u ziet dat misschien bij het rangeren van spoorwagens wel eens, dan wordt in gelijke mate de ene wagon afgeremd, terwijl de andere bewegingsenergie overneemt en zich in beweging zet. Dat is de wisselwerking dus tussen de dode of staande massa en de zich bewegende massa. De energie wordt verdeeld. Zo kunnen wij energie overbrengen. Bijvoorbeeld wanneer ik te maken heb met een zeer eenvoudige ontvanger, dan zal elke ontvangst door deze ontvanger gelijktijdig die ontvanger, in beperkte mate, doen functioneren als zender.

Wanneer wij nu tussen geest en stof over wisselwerking spreken, dan moeten wij ons realiseren dat een groot gedeelte van de gedachtewereld van de mens ergens op het niveau ligt dat voor de geest kenbaar is. Terwijl omgekeerd de wereld van de geest, en bepaalde uitingen daarvan, invloed kunnen hebben op het gedachte- en gevoelsleven van de mens. Wanneer de mens iets veroorzaakt dan kan dat dus in de geest een beweging tot stand brengen, maar die beweging veroorzaakt dan weer een soort terugkoppelingseffect en dus veranderingen in de relatie geest-wereld en daaruit volgen dan weer bepaalde resultaten. Is dat voldoende?

Zo kunnen wij nu dit onderwerp als afgehandeld beschouwen.

Wij hebben ons bezig gehouden met de mens en met de magie, maar zonder mens zou er geen magie zijn. Magie is het product van rede en emotie in de mens. En de magische werking, zoals die zich op de aarde manifesteert, is althans voor een zeer groot gedeelte eveneens toe te schrijven aan mentale en emotionele werkingen, die in een mens, of een daarmee vergelijkbaar wezen, worden veroorzaakt.

Dit laatste zeg ik, omdat ook dieren magisch kunnen worden beïnvloed, terwijl onder bepaalde omstandigheden dieren ook een mens kunnen beïnvloeden op een wijze die wij magisch mogen noemen.

Ik heb hiermee geprobeerd, een drietal lezingen afsluitend, een denkbeeld te geven omtrent uzelf.

Want wat ik zeg over uw wereld is niet zo belangrijk. Belangrijk bent u zelf. U hebt bepaalde denkbeelden, waarom?

Er zijn bepaalde dingen waar u voor terugschrikt, of die u verwerpt, of die u niet wilt zien, waaraan u niet wilt denken, waarom?

Wat is datgene wat u maakt tot wat u bent? Wanneer u uzelf volledig redelijk benadert, dan zult u nooit een werkelijke conclusie bereiken. U moet altijd rekening houden met een deel van uw eigen emotionaliteit, met een deel van uw eigen onredelijkheid en u kunt zelfs dit alles niet terugwerpen op het onderbewustzijn of iets dergelijks. Realiseer u welke invloeden en factoren in u werkzaam zijn.

Wanneer u dit doet en daarbij de onredelijke elementen, die onbegrijpelijke elementen leert erkennen, zult u zien dat zij in uw leven een bepaald resultaat teweeg brengen. Die samenhang is te overzien, ook al kun je niet precies weten hoe het werkt, dan kun je op die manier je eigen leven meer beheersen, meer jezelf zijn. Het is belangrijk dat een mens zichzelf is.

Het is belangrijk dat de mens niet de willoze weerkaatsing wordt van een gemeenschap die hem domineert, een ziellose spreekbuis voor de gedachten van anderen.

Om waarlijk te leven en bewust te zijn in uw eigen wereld op dit ogenblik, of in de onze, zult u uzelf moeten zijn. En daarom is het belangrijk dat u uw eigen beweegredenen ontleedt, dat u begrijpt dat er ook in u, op een of andere manier, elementen schuilen die je met "magisch" zou kunnen omschrijven. Dat veel van de formules die u voor uzelf steeds heen prevelt om uw gelijk te bewijzen, in feite niet volledig rationeel en aanvaardbaar zijn, dat zij eerder een soort magische formule vormen waardoor u zich van de werkelijkheid wilt verwijderen. Erken uw eigen problemen, erken uw eigen onzekerheden zo goed als de werkingen die in u aanleiding zijn tot een bepaalde handelwijze en die u vaak in staat stellen om opeens méér te begrijpen en méér te presteren dan mogelijk leek.

Leer uzelf kennen en het onbekende deel van uzelf gebruiken. Wanneer u dat doet, dan zult u misschien niet onmiddellijk geloven aan God op een bepaalde manier, of zult u onmiddellijk voorstander worden van spiritisme of van weet ik welke vorm van magisch streven, of hoe u het ook noemen wil. Maar u zult wel bewuster leven en u zult, bij uzelf en anderen, de onbekende invloeden als zodanig leren kennen, en leren beseffen dat u daardoor in staat bent op eigen benen te staan, zelfbewust te leven en de krachten die zich rond en naast u bevinden, vanuit onze wereld misschien, zelfs te erkennen.

Volgende maal zullen wij verder gaan met een wat andere reeks onderwerpen, waarbij wij waarschijnlijk terug gaan komen op de relativiteit, de betrekkelijkheid van waarden dus, en daarnaast, voor 1973 noodzakelijk, in gaan op actie mogelijkheden en actie noodzaken.

Dank voor uw aandacht en goede avond.